

**OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBUR NOMIDAGI
ANDIJON DAVLAT UNIVERSITETI**

“TASDIQLAYMAN”

O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor

“ ” B. Axmedov 2025-yil

MUSIQA TA'LIMI KAFEDRASI

**“ORKESTR SINFI” XALQ CHOLG`ULARI ORKESTRI ORS1858
fanidan
SILLABUS
I-bosqich kunduzgi bo`lim uchun**

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va gumanitar fanlar
Ta`lim sohasi:	210 000 – San’at
Ta`lim yo`nalishi:	60211500 - Cholg‘u ijrochiligi (xalq cholg`ulari)

Andijon – 2025

Kun	
Oy, kun 2025	Ushbu sillabus Andijon davlat universitetining O`quv uslubiy kengashining 2025-yil “___” - _____ dagi ___-sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan.
	Tuzuvchilar: A Otaxonov Musiqa ta’limi kafedrasi katta o`qituvchisi B Solijonov                      Musiqa ta’limi kafedrasi o`qituvchisi
	Taqrizchilar: Sh.M.Axmedov ADU, Musiqa ta’limi kafedra mudiri, dotsent H. Orifjonov ADPI, Tasviriy san`at va musiqa ta’limi kafedrasi dotsenti

ORS1858:Orkestr sinfi

1. Fan tavsifi	4
2. Fanning dastlabki rekvizitlari	4
3. Fanning maqsadi	4
4. Ta’lim berish natijalari.....	4
5. Ta’lim berish usullari.....	4
6. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar	5
7. Adabiyotlar	5
8. Soatlar/Kreditlar	6
9. Fanning tarkibiy tuzilishi	6
10. Talabalar bilimini baholash.....	11
11. Akademik talablar	11

ORKESTR SINFI

1. Fan tavsifi

“Xalq cholg`ulari orkestri” fanida asosiy e`tibor talabanning orkestr partiyalarini to`gri o`qiy olish va uni dirijyor aytganidek ijro qilish ko`nikmalariga ega bo`lish hamda boshqa cholg`ularni ijrosini eshitib birgalikda hamohang bo`lib ijro qilish. Shu bilan birga orkestr partiyalarida musiqiy (oldin uchrtamagan ko`p musiqiy kam uchraydigon belgilar orkestr partiyalarida uchraydi) belgilar bilan tanishish va uni qanday maqsadda foydalanish kerakligini bilib ijro jarayonida ularni qo`llab ijro mahoratini oshirish.

2. Fanning dastlabki rekvizitlari

Ushbu fan uchun oldindan cholg`u sozini bilish, musiqiy nazariy bilimlarga ega bo`lishi hamda ansaml bo`lib ijro qilish uchun xar bir talabada cholg`u sozi bo`lishi kerak.

3. Fanning maqsadi

Fanni o`qitishdan maqsad – talabalarda san'at sohasida faoliyat olib boradigan turli tarkibdagi orkestrlarda mohir sozanda-ijrochilik yo'nalishi bo'yicha davlat ta'lim standartlariga asoslangan holda mos bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

4. Ta'lim berish natijalari

Ushbu fanni muvaffaqiyatli tugatib, talabalar quyidagi ko'nikmalarga ega bo'ladi:

- xalq cholg`ularida ijrochilik haqida ma'lumotlarga ega bo'lish;
- ijro ko'nikmalarini o'zlashtirish va shakllantirish;
- ijrochilik mahoratini rivojlantirish;
- musiqiy asarlarni sof ijro usullari ustida ishlash;
- badiiy asarlarni mustaqil ravishda tahlil qilib o'rganish;
- notadan ravon o'qish malakasi ustida ishlash;
- ijrochilik ko'nikmalarini mukammallashtirish;
- sahnaviy chiqish va maxsus kontsert ko'nikmalarini rivojlantirish;

5. Ta'lim berish usullari

- amaliy ishlarni bajarish;
- vaziyatli topshiriqlarni ijro etish;
- jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim;
- yakka va kichik guruhlarda ishlashni tashkil etish;
- ijodiy ishni bajarish;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- konsert tayyorlash;
- jamoada ishlash

6. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

1. Ijrochilik mahoratini rivojlantirish ustida ishlash
2. Xalq kuylari va jaxon kompozitorlari asarlarini orkestr bilan ijro etish.
3. Asarlar tanlash
4. Musiqiy asarlarni ijro etishda barcha ijro usullaridan foydalanish
5. Asarlarni mohirona ijro etish ustida ishlash
6. Xalq kuylarini ijodiy o`rganish
7. Turli janrdagi asarlarni ijro etish
8. Ijrochilik texnikasini rivojlantirish ustida ishlash

7. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Abdurahimova F. Orkestr sinfi Toshkent 2012
2. Karabayev A. Orkestr sinfi Toshkent 2023

Qo'shimcha adabiyotlar

3. Rajabov X . Orkestr sinfi Toshkent 2019
4. Karabayev A. Orkestr sinfi Toshkent 2023
5. Gapurov M. Orkestr sinfi

8. Soatlar/Kreditlar

Semestr kredit modul miqdori – 15 ECTS

Ta'lim turi	Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya	Mustaqil ta'lim	Jami
1-semestr	-	96	-	144	240
2-semestr	-	84	-	126	210
Yillik, jami	-	180	-	270	390

9. Fanning tarkibiy tuzilishi

Kunduzgi:

T/r	Mavzular	Ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlar rejasi	Soatlar		
			Ma'ruza mashg'ulotlari	Amaliy va seminar mashg'ulotlari	Mustaqil ta'lim
1.	1-SMESTER Mavzu: Xalq cholg'ularida orkestr ijrochilik madaniyatini shakllanishning ayrim umumiy tamoyillari.	1. Milliy cholgularda orkestr ijrochilik madaniyatining tarixiy shakllanish shart-sharoitlarini aytib oting 2. Ko'p ovozli jamoalarni shakllanish tamoillarini tahlil qiling		4	6
2.	Orkestr sinfi maqsad va vazifalari	1. Orkestr sinfi maqsad va vazifalari nimalardan iboratligini tushuntirib bering 2. Talaba orkestr sinfida qanday ko'nikmalarni o'zlashtiradi?		4	6
3.	Talabalarni orkestr faoliyatiga tayyorlashning uslubiy jihatlari	1. Yakkaxonlik va orkestr ijrochiligi orasidagi farqni izohlab bering,. 2. Ushbu jarayonning ruhiy jihatlari nimalardan iborat?		4	6
4.	Orkestr sinfi rahbari vazifalari va dars jarayonining psixologik jihatlari	1. Orkestr sinfida o'qituvchining vazifalari 2. O'qituvchi oldiga qo'yiladigan talab va vazifalar		4	6
5.	Orkestr sinfidagi ishni tashkillashtirish	1. Yuqori kasbiy tayyorgarlikka ega bolgan mutaxassislarni		4	6

		shakillantirishda orkestr mashg'ulotlarining tutgan o'rni 2. Orkestrda turli vazifa a majburiyatlarni taqsimlanishi xususida aytib bering.			
6.	Orkestr joylashuvi	1. Cholg'u guruhlarining sahnada joylashish tartib-qoidolari xususida izoh bering 2. Mizrobli cholg'ular guruhining sahnada joylashuv holati qanday?		4	8
7.	O'zbek xalq cholg'ulari orkestrini sozlash	1. O'zbek xalq cholg'ulari orkestrining sozlash xususiyatlarini aniqlab bering 2. Cholg'ularni sozlashga ta'sir ko'rsatuvchi omillarni sanab o'ting		4	8
8.	Nota o'qish	1. Nota o'qish ko'nikmasi degan tushunchaga nimalar kiradi? 2. No'ta o'qish malakasini oshirish bo'yicha o'tiladigan dars o'tish uslubiyoti haqida gapirib bering.		4	8
9.	Orkestr ijrochiligida ansambl ustida ishlash	1. Jamoa ijrochiligida ansambl umumiylikning asosiy jihatlarini ko'rsatib o'ting 2. Ijrochilik ansamblida shtrih hamda applikatura birligining o'rni va ahamiyati		4	8
10.	Yakkaxon bilan ishlash.	1. Yakkaxon cholg'uga jo'rnavozlikning o'ziga xosligi. 2. Vokal ijrochisiga jo'rnavozlikning o'ziga xosligi.		4	8
11.	Orkestr bilan amaliy mashg'ulotlar olib borish (G. Rossini "Willgelem Tell operasiga uvertyura)	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		8	8
12.	Orkestr bilan amaliy mashg'ulotlar olib borish (A. Muso " Nazm va navo" solo chang)	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		8	8
13.	Orkestr bilan amaliy mashg'ulotlar olib borish (F.Ley "Muhabbat tarixi" qashqar rubob solo)	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		8	8

14.	Orkestr bilan amaliy mashg'ulotlar olib borish (F. Alimov "Tabriknoma")	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		8	8
15.	Orkestr bilan amaliy mashg'ulotlar olib borish (F. Alimov "To'yona")	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	6
16.	Orkestr bilan amaliy mashg'ulotlar olib borish (F. Alimov "Shodiyona")	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	6
17.	Konsert chiqishining tayyorlov bosqichi	1. O'quv jarayonida talabalar o`quv orkestri konsert chiqishlarining ahamiyati 2. Konsert dasturini tayyorlashda orkestr sinfi o'qituvchi-rahbarini oldiga qo'yiladigan talab va majburiyatlar		4	6
18.	Konsert chiqishining tayyorlov bosqichi	1. O'quv jarayonida talabalar o`quv orkestri konsert chiqishlarining ahamiyati 2. Konsert dasturini tayyorlashda orkestr sinfi o'qituvchi-rahbarini oldiga qo'yiladigan talab va majburiyatlar		4	8
19.	Konsert chiqishining tayyorlov bosqichi	1. O'quv jarayonida talabalar o`quv orkestri konsert chiqishlarining ahamiyati 2. Konsert dasturini tayyorlashda orkestr sinfi o'qituvchi-rahbarini oldiga qo'yiladigan talab va majburiyatlar		4	8

20.	Konsert chiqishining tayyorlov bosqichi	1. O'quv jarayonida talabalar o'quv orkestri konsert chiqishlarining ahamiyati 2. Konsert dasturini tayyorlashda orkestr sinfi o'qituvchi-rahbarini oldiga qo'yiladigan talab va majburiyatlar		4	8
		JAMI		96	144
	2-SMESTER				
1	Orkestr ijrosida ansamblga erishish	1. Orkestr ijrosida tovushlar mutanostligi. 2. Orkestr bilan ish olib boorish.		4	4
2	Orkestr guruhlaridagi shtrixlar to'g'ri ijrosiga erishish	1. Ijroni ko'rsatuvchi qo'l harakati. 2. Dirijorning mahorati.		4	4
3	Asarda - tovush, ohang, garmoniya, polifoniya.	1. Kompozitor asarlarida tovushlar aniqligi. 2. Asarlardagi ohanglar.		4	4
4	Orkestrda ohanglar yo'nalishlarini aniqlash.	1. O'zbek kompozitori asarlaridagi turli yo'nalishlar. 2. Asarlardagi ohanglar.		4	4
5	Orkestr mashg'ulotlarini tashkillashtirish	1. O'zbek va jaxon kompozitorlari. 2. Jaxon kompozitorlari asoschilari ijodlari.		4	4
6	D.Zokirov Ko'rmadim	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
7	M.Otajonov Mavrigi	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
8	Полет шмеля Н Римский-Корсаков	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
9	Танец с саблями А.Хачатурян	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish		4	4

		2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar			
10	Yil fasllari turkumidan Konsert	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
11	А.Бабажанян Золотое танго	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
12	Joe Dassin Et sit u n`xistais pas	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
13	Homayoun Sakhi Josh	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
14	M. Ashrafiy So`zsiz qo`shiq	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
15	С.Егоренков Парафроз	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
16	H. Rahimov Sevimli yorim	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
17	T. Qurbonov Sevinch	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		4	4
18	И.Дунаевский Увертюра	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish		2	4

		2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar			
19	I Abdunabiyev Zorro	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		2	6
20	H Rahimov Sharqona navo	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		2	8
21	M Otajonov Konsert-simfoniya	1.Asarning kompozitori bilan tanishtirish 2. Asarga mos gamma ijrosi hamda shtrihlar		2	8
22	Konsert jarayoniga tayyorgarlik.	1. O'rganilgan asarlar ustida ishlash. 2. Asarning harakterini ochib berish.		2	8
23	Konsert jarayoniga tayyorgarlik.	1. O'rganilgan asarlar ustida ishlash. 2. Asarning harakterini ochib berish.		2	8
24	Konsert jarayoniga tayyorgarlik.	1. O'rganilgan asarlar ustida ishlash. 2. Asarning harakterini ochib berish.		2	8
25	Konsert jarayoniga tayyorgarlik.	1. O'rganilgan asarlar ustida ishlash. 2. Asarning harakterini ochib berish.		2	8
		Jami soat		84	126

10. Talabalar bilimini baholash

Maksimal va saralash ballari	Ma’ruza mashg‘ulotlarida 30 ball		Amaliy, seminar, mashg‘ulotlarida 30 ball		jami	Yakuniy nazorat	Jami
	Oraliq nazoat uchun	Mustaqil ta’lim	Joriy nazorat uchun	Mustaqil ta’lim			
Maksimal bal 100%	15	15	15	15	60	40	100
Saralash bali 60%	Saralash bali 36 ball						
Nazoratni o‘tkazish muddati va shakli	Fanning 70 foiz o‘zlashtirilganda (ijodiy)		Amaliy, seminar, mashg‘ulotlar davomida			YN jarayoni ijodiy shaklida o`tkaziladi	

Talabaning semestr davomida fan bo'yicha to'plagan umumiy bali har bir nazorat turidan belgilangan qoidalarga muvofiq quyidagi formula orqali hisoblanadi:

$$YaB = JN + ON + YaN$$

Bu yerda:

JN — joriy nazorat; ON — oraliq nazorat; YaN — yakuniy nazorat.

Eslatma: dars mashg'ulotlaridagi ishtiroki, joriy nazorat va oraliq nazoratlar uchun ajratilgan jami ballar (60 ball) ning kamida 60 foizi (36 ball)ni to'play olmagan talabaning yakuniy nazoratga kirishiga ruxsat berilmaydi.

11. Akademik talablar

O'qituvchi va talaba o'trasidagi o'zaro munosabat samimiy va beg'araz bo'lishi lozim, talaba mustaqil bajargan topshiriqlarni belgilangan tartibda elektron pochta yoki o'quv platforma orqali yuboradi va javobni ham shu tartibda oladi. Belgilangan muddatda bajarilmagan topshiriqlar qayta qabul qilinmaydi. O'qituvchi talaba tomonidan bajarilgan topshiriqlarni antiplagiat dasturida tekshiradi, originallik darajasi 70 foizdan past bo'lgan ishlar baholash uchun qabul qilinmaydi. Talabaning bajargan topshirig'i 2 martagacha antiplagiat dasturida tekshirilishiga imkoniyat beriladi, natija talab darajasida bo'lmasa, ish qabul qilinmaydi.

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i:

Fakultet dekani:

Kafedra mudiri:

Tuzuvchi:

F. Odilov

Z. Jumaqulov

Sh. Axmedov

B. Solijonov